

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΠΑΝΑΙΓ. ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ. Με μεγάλη χαρά σημειώνουμε πῶς βρισκόμαστε σὰ πρόθυρα τῆς ἴδρυσης μιᾶς Παναίγ. Μετοχικῆς Ἐκδοτικῆς Ἐταιρείας. Τὴν πρωτοβουλία τὴν εἶχε ὁ Στέφ. Πάργας ὁ ὁποῖος σὲ μιὰ συγκέντρωση τῶν διανοομένων καὶ φίλων τῶν γραμμάτων Ἀλεξαντρίας, ἀνάπτυξε τοὺς σκοποὺς καὶ τὸν τρόπο τῆς ἐργασίας. Ἡ συγκέντρωση ὁμόφωνα ἀποδέχτηκε τὲς προτάσεις τοῦ κ. Πάργα καὶ ὄρισε μιὰ ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν προκαταρκτικὴ ἐργασία. Σήμερα καθὼς μαθάνουμε ἔχουν συναχθεῖ πάνω ἀπὸ 1000 λίρες καὶ ἔτσι σὲ λίγον καιρὸ ἐλπίζουμε νὰ δοῦμε ἰδρυμένην τὴν Ἐταιρείαν αὐτὴν καὶ θὰ ἐργαστεῖ με συνείδηση γιὰ τὸ Ἑλληνικὸ βιβλίον καὶ με στοργὴ γιὰ τὸν Ἑλληνα συγγραφέα.

π. ΠΑΝΑΓΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ. Με θλίψη μάθαμε τὸν θάνατον στὴν Ἀθήνα τοῦ Π. Παναγούλοπουλου, Ἀλεξαντρινοῦ νέου ποῦ πρωτοφανερῶθηκε στὴ φιλολογία μένα διήγημα: «Ἡ ἐκδίκηση ἑνὸς Ἀγίου» δημοσιευμένο στὴν «Σκέψη» (φυλλ. 2ο)

Μαζὺ με τὸν Π. Ἀλήτη καὶ τὸν Σαντορινιὸ χάνεται ἀπ' τὰ λεξαντρινὰ γράμματα μιὰ ἀκόμα προσπάθεια, καὶ αὐτὸ μᾶς θλίβει ἐγκάρδια.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ. Ὁ κ. Χρ. Νομικὸς ἔδωσε δυὸ πολὺ καλὰς διαλέξεις στὸν Αἰσχύλον. Στὴν πρώτη μίλησε γιὰ τὴν «πρώτη ἐπίσημη συνάντηση Ἑλλήνων καὶ Τούρκων» καὶ στὴ δευτέρῃ γιὰ τὸν «Τάφος τοῦ Ἀβραάμ».

Θαυμάσαμε τὸν ὥραϊον τρόπο τῆς ἐκφρασῆς του καὶ τὸ βαθύ του πνεῦμα σὰ θέματά του.

— Ἐπίσης καὶ ὁ «γενικὸς διευθυντὴς τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑλ-

ληνικῶν σχολῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Κοινότητος» ἔδωσε
σειρὰ ἀπὸ διαλέξεις ἢ καλλίτερα ἀπὸ κινηματογραφικὲς παραστά-
σεις γιὰ τὸν τάφο τοῦ Τουταγᾶμεν.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

— Τὴν ἀπόφασιν ποὺ πῆρε ἡ Μαρίκα Κοτοπούλη, τὸν καιρὸ
ποὺ βρισκετοὺν στὴν Ἀλεξάνδρεια, νὰ μείνῃ καὶ νὰ δώσει τέσσερις
παραστάσεις ἔξω ἀπὸ τὸ ὀρισμένον πρόγραμμα τῆς, τὴν ἐκμετα-
λεύτηκε ἡ Ἐνωσις μας, καὶ ἔτσι μπόρεσε καὶ προσκάλεσε τὴ μεγάλη
καλλιτέχνην σὲ ἀπογευματινὴ σιτὴ μαγευτικῆ βεράντα τοῦ Victoria
Hôtel.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως μας Ἡρ. Φυσεντζίδης ἐκ μέρους
τῆς συντροφιάς μας τὴν προσφώνησε μὲ τὰ παρακάτω λόγια :

«Κᾶτι τρανὸ καὶ κᾶτι ὠραῖο

«Κᾶτι ἀπὸ πέρα, κᾶτι ἀπὸ μακρὰ

«Φτάνει ὡς ἐδῶ καὶ ἀστραποχύνεται

«Καὶ τὸ φωτοστέφανομα τοῦ Ὑμνου ἀποζητᾶ.

Τὸ τρανὸ ποὺ ἀστράφτοντας περνᾷ ἀπὸ ἐμπρὸς μας καὶ σὰν
φῶς ἀπολλώνειο χύνεται γύρω μας καὶ μᾶς ζαλίζει καὶ μᾶς μεθίει,
ἢ φωτοπερίχυτη εἶναι καλλιτέχνην ποὺ τὴ στιγμὴν αὐτῆ, ζωσμένη
ἀπὸ τῆς ἄνοιξης τὰ νιάτα, θὰ νοιώθει σὰν εὐδία ὀλάνθινη τὴν
ἱερὴ Δοξολογία ποὺ οἱ ὁμορφες ψυχῆς μας ψέλνουν γιὰ Ἐκείνην.

Τὴν πρωτομάγισσα τῆς Τέχνης ποὺ μὲ τὰ θεῖα τὰ βότανα τῆς
κόσμου χαλᾷ καὶ κόσμους χτίζει, χαιρετίζουμε ὑπερήφανα ἀπὸ
μέρος ὅλης τῆς συντροφιάς μας σὰν ἓνα ἀπὸ τὰ καλόδεχτα προμη-
νύματα καὶ σὰν τὸ χρυσοανάβρυσμα τὸ ὀλόφωτο καινούργιας μᾶς
μέρας γιὰ τῆς πατρίδας μας τὴν πνευματικὴν τὴν ἀπολύτρωσιν.

— Τῆς ψυχῆς μας ἡ ταραχὴ καὶ ἡ ὄνειροδεικτὴ ἡ ἕκστασις, ἀκόμη
μᾶς κρατᾷ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ καμαρώσαμε τὴν
ὑπερκόσμιον χιμαιρικὴν ζωὴν σου στὴ Σκηνὴ πάνω, καὶ τώρα χωρὶς
τὴ δύναμιν τῆς ἔκφρασις, φαντάζουμε σὰν τοὺς ὄνειρεμένους ποὺ
ξυπνοῦν ποτισμένοι ὡς τῆς ψυχῆς τὰ τρισβάθα ἀπὸ μὴν ἡδονῆ
καὶ ἀποκαρῶμένοι ἀπὸ τὸ μέγεθος μᾶς εὐτυχίας, χωρὶς νὰ ξέρουν
ποιὰ τί ὄνειρεύτηκαν.

Καὶ σιγά-σιγά, τώρα μόνις, ὅσο καλλίτερα συμμαζεῦνται τὰ
ἀναστατωμένα τοῦ εἶναι μας, ἀπὸ τὴν στρώτη συγκίνησιν, τόσο πῶ

ξιάστερα ξεχωρίζουμε μπροστά μας τὴ μεγάλη θυσία σου, τὴ θυσία μιᾶς ψυχῆς δυνατῆς καὶ μιᾶς ζωῆς ὥραίας, πού σάν ὀλόφωτους Ὀπινθῆρες μύριους ὅσους τὴ χώρισες καὶ δημιουργικὰ τὴ φύσησες σὲ αὔλες ψυχῆς φανταστικῆς γιὰ νὰ μᾶς χαρίσεις μιὰν Ἰφιγένεια, μιὰν Ἠλέκτρα, μιὰ Μαργαρίτα, μιὰν Ἐλίνα, μιὰ Γκάμπλερ, καὶ ὅλες τὲς τραγικῆς προσωπικότητες τοῦ Πάθους καὶ τοῦ Πόνου.

Καὶ τώρα μόνο μποροῦμε νὰ στοχαστοῦμε τὴν ἀνέκφραστη πολυσύνθεση σου, τὴν πολυσύνθεση ἀπ' ὅλες αὐτῆς τὲς πανίερες στιγμῆς τῆς ψυχικῆς τρικυμίας, πού, ξυπνῶντας τες σὲ ἀνώτερη ζοή, τὲς γλυκοσκορπᾶς τριγύρω σου.

Καὶ στεκούμαστε σάν μεταρσιωμένοι, στὴ σκέψη πόσο βαθιῆς, πόσο πυθιακῆς, εἶναι οἱ μυστικῆς σχέσεις σου μὲ τὰ αἰώνια πού-ναι μὲ τὰ χρυσόβουλα τῆς ἀθανασίας σημαδεμένα.

Τὰ λόγια μας αὐτὰ πού ἀναβλίζουν σάν κρουσταλλένιας βρύσης ἄδολα νερά, μὴν τὰ πάρεις γιὰ φουσαλίδες διαβατάρικου ἐνθουσιασμοῦ.

Δὲ σκέκονται παρὰ τὸ preludio ἑνὸς μελλοντικοῦ τραγουδιοῦ πού σκοπὸ ἔχουμε νὰ τονίσουμε σάν ὕμνο καὶ σάν παιᾶνα γιὰ ὅλες τὲς πολύμοχθες νεοελληνικῆς προσπάθειες πού μὲ τὴν ὅποια τους ἐκδήλωσε τραβοῦν γιὰ τὸ μοναδικὸ σημεῖο.

Καὶ τώρα λιχνισμένοι ἀπὸ ἓνα γλυκὸ ἐσωτικὸ τραγούδι, πού μᾶς τὸ ὑποβάλλουν ὥραιοι λογισμοί, ὄραματιζόμαστε ἓναν μεγάλο ἥλιο λαμπερὸ νὰ ξεπροβάλει καὶ λύνοντας σὲ χίλιες μύριες ἀχτιδες τὴ χρυσόφαντη ὑπαρξη του, νὰ σχηματίζει τὴν λευκοφόρα δαφνοστεφανωμένη Παρθένα μὲ τὰ φτερά τὰ μεγάλα, καὶ γλυκακούμε τοὺς θριαμβικοὺς χαιρετισμοὺς πού ρειθμοὶ ὑπερκόσμοι ἀνακρουσμένοι ἀπὸ ὄργανα ξωτικῶν μαγισσῶν ψέλνουν στὸ παρουσίασμα τῆς ἀθάνατης Δόξας.

Καὶ βλέπουμε τὴν Δόξαν αὐτὴ τὴν ἡλιογέννητη νὰ σφιχταγκαλιάζει μιὰν ἄλλην ἀνύχτωτη Δόξα καὶ νὰ τῆς προσφέρει κάτι, μυστικό, τὸ τρανὸ μυστικὸ πού δὲν μποροῦμε νὰ τὸ μάθουμε.

Αὐτὸ τὸ κάτι, εἶναι τὰ ἐπινίκια σου. Ἔτσι στὸ λέγει κι ὁ μεγάλος ποιητής :

«Κάτι τρανὸ καὶ κάτι ὥραιο

• «Κάτι ἀπὸ πέρα κάτι ἀπὸ μακριά

«Σοῦ φέρνει ἡ Δόξα ἡ ταξιδεύτρα

«Στὰ οὐρανοπλάνα τῆς φτερά.

— Στις 17 Μαΐου ἔδωσε στήν αἴθουσα τῆς Ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς συναυλία ὁ καλλιτέχνης βιολιστῆς κ. Ἰωάν. Διανέλλος.

Τὸν κ. Διανέλλο εὐτυχίσαμε νὰ τὸν γνωρίσουμε ὄχι μόνο σὰν τεχνίτη ἀλλὰ καὶ σὰν ἄνθρωπο καὶ μᾶς ἐνθουσίασε.

Εἶναι ἀπ τὲς ὁμορφες ἐκείνες φυσιογνωμίες στὶς ὁποῖες βλέπεις χαραγμένες, δυνατὲς τὲς γραμμὲς τῆς ἄδολης καλλιτεχνικῆς φύσης.

Μῶλο πὺ εἶχε καταρτίσει ἓνα πρόγραμμα ἄριστο, συνταγμένο μὲ τὴ δυνατὴ καλλιτεχνικὴ εὐσυνειδησία καὶ πὺ εἶχε καὶ τὴν εὐγενικὰ φιλοδοξία, νὰ παρουσιάσει γιὰ πρώτη φορὰ ἐδῶ στήν Ἀλεξάνδρεια ἔχτελέσεις τοῦ δαιμόνιου συνθέτη τοῦ βιολιοῦ Paganini, τὸ Ἀλεξανδρινὸ κοινὸ καὶ οἱ συμπατριῶτες του οἱ κύριοι, δὲ θέλησαν νὰ τὸν ὑποστηρίξουν καὶ τὸν ἄφησαν νὰ φύγει μὲ μιὰ σημαντικὴ ὑλικὴ ζημίᾳ.

Εὐτυχῶς πὺ τὸ βράδυ τῆς συναυλίας του οἱ ὀλίγοι ἄκροατῆς — μὰ πολὺ διαλεχτοὶ — καταχειροκρότησαν θερμὰ τὸ διάσημο καλλιτέχνη καὶ τοῦ ἔσφιξαν ἐγκάρδια τὸ χέρι, τόσο πὺ ὁ κ. Διανέλλος μὲ τὴν ἀπόλυτὴ του καλωσύνη, μᾶς ἐβεβαίωσε τὴν τελευταία μέρα τῆς ἀναχώρησης του πὺς φεύγει ἱκανοποιημένος ἠθικά.

Ἐμεῖς ἀπὸ μακριὰ τώρα, στέλνουμε θερμὸ χαιρετισμὸ στὸν φημισμένον καλλιτέχνη καὶ ἐκφράζουμε τὴν ἀπογοητέμη μᾶς γιὰ τὸ ἀκόμα ἢ Ἑλληνικὴ κοινωνία δὲν ἔμαθε νὰ αἰσθάνεται τὴν καλλιτεχνία.

ΘΙΑΣΟΣ ΒΕΑΚΗ - ΝΕΞΕΡ Καὶ φέτος τὸ καλοκαίρι θὰ ἔχουμε τὴ χαρὰ ν' ἀπολάψουμε στὸ Λούνα-Πάρκ τὸν Βεάκη μᾶς. Ἡ τέχνη του πὺ ἔφτασε τὸ ἀνώτερο σημεῖο τῆς ἐκφρασης τῆς μᾶς ἔχει σκλάβους τῆς καὶ θαυμαστῆς τῆς.

Τοὺς ρόλους του πὺ τοὺς διαλέγει πάντοτε μὲ τὴν αὐστηρότερον ἐκλεχτικὴν δύναμη, τοὺς ἐνσαρκώνει μὲ τὴ δύναμη τοῦ τέλειου καὶ χαρίζοντας τοὺς τὴν πνοὴ τοῦ μεγάλου δημιουργοῦ τοὺς ἀνεβάζει στὴ σφαῖρα τῆς ἀνώτερης ζωῆς, ἐκεῖ πὺ βρίσκεται καὶ ἡ ἀληθινὴ καλλιτεχνικὴ ἐκδήλωση.

Ὁ συνεργάτης του ὁ Νέξερ ὁ ἀπαράμιλλος, μοιάζει σὰν τὴν πηγὴ πὺ καθάριο καὶ ἠχηρὸ βγαίνει τὸ γέλιο, τὸ γέλιο ὅμως ὄχι τὸ αὐθόρμητο, μὰ τὸ ραφιναρισμένον κάτω ἀπὸ μιὰ καλλιτεχνικὴ διάθεση πὺ μᾶς τὴ μεταδίνει στὲς παραστάσεις του πλέρια.

Κι ὁ ἄλλος θίασος καλὰ συγκροτημένος μᾶς ὑπόσχεται εὐχάριστες νύχτες καλοκαιριοῦ.

Σ' ὀλίγες μέρες ὁ ἴδιος θίασος θάναβᾶσει καὶ τὸ «Γαλάζιο λουλούδι» τοῦ διηγηματογράφου Ν. Νικολαΐδη ποῦ θᾶρθει ἐπὶ τούτου ἀπ τὴν Κύπρο.

Η ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΞΕΝΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Anthony John — Jerome K. Jerome

Μολονότι ὁ συγγραφέας αὐτὸς γράφει λίγῃ, ἐν τούτοις διαβάζεται μὲ περισσὴν εὐχαρίστηση ἀπ ὅλον τὸν φιλιαναγνωστικὸ κόσμον τῆς Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς. Τρία προτερήματα χαρακτηρίζουν τὰ ἔργα του: μιὰ μεγάλη μαεστρία στὴν ἔκφραση, μιὰ λεπτὴ σάτυρα καὶ πολλὴ παρατηρητικότητα. Τὸ βιβλίον του αὐτὸ κρίνεται ἀντάξιο τοῦ περυσικοῦ του «Three men in a Boat», ποῦ ξαναε μεγάλη ἐντύπωση σὰν πρωτοβγήκε.

Wisdom's Daughter — Rigger Haggard.

Στὸ βιβλίον αὐτὸ ξαναβρίσκουμε, ἠλικιωμένη πιά «Ἐκείνην ποῦ πρέπει νὰ ὑπακούεται» τὸ κύριον πρόσωπον μιᾶς σειρᾶς ἔργων τοῦ Haggard. Κεῖνον ποῦ δίνει τὸ ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον στὸν τόμον, εἶναι ἡ βαθειὰ ψυχολογία καὶ ἡ πολλὴ φιλοσοφία ποῦ ἀναπτύσσει ὁ συγγραφέας, μὲ κίνδυνον σὲ μερικὰ μέρη νὰ καταντᾶ βαρετὸς μὲ τὴν ἀσυγκράτητη φλυαρία του.

Babel — John Cournos.

Ὁ Cournos, Ἑβραιορῶσπος ἀπ τὸ Κιέλο, (βλέπε καὶ «Νουμᾶ» Ἀπρίλης 1923, σελ. 307-308) μὲ τὰ δύο του ἐγγλέζικα βιβλία «The Mask» καὶ «The Wall», ἔχει πάρει μιὰ ἀπ τὶς πρώτες θέσεις στὴ παγκόσμια φιλολογία. Στὴ «Βαβέλ» ποῦν' ἡ συνέχεια τοῦ θέματος τῆς «Μάσκας» καὶ τοῦ «Τοίχου», μᾶς παρουσιάζει διαδοχικὰ καὶ μὲ χτυπητὰ χρώματα τὶς ἀνεμοζάλες τῆς πολυτάραχης ζωῆς στὸ Λονδίνο, Παρίσι καὶ Νέα Ὑόρκη. Τὰ ἐπεισόδια ποῦ περιγράφονται στὰ τρία αὐτὰ βιβλία, εἶναι φαίνεται παρμένα ἀπ τὴ ζωὴ τοῦ συγγραφέα, δυνατοῦ παρατηρητῆ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

Ὁ Cournos, φιλοσοφόντας, βλέπει ἄμεσα τὰ πράγματα καὶ μὲ δύναμη λόγου καὶ αἴσθησιν ἁρμονίας, ἀναλύει ρεαλιστικώτατα τὶς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες.

What is Psychology. — Dr Charles W. Hayward.

Μιὰ θαυμάσια καὶ βαθειὰ μελέτη γιὰ τὴ ψυχολογία.

Τὸ ὄφος τοῦ συγγραφέα δείχνει ἕνα ὄριμο μυαλό ποῦχει καλά μελετήσει τὸ δύσκολο τοῦτο θέμα ποῦ πραγματεύεται μὲ τόση γλαφυρότητα καὶ πειθῶ.

Ἡ ψυχολογία, λέει ὁ συγγραφέας, δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο παρὰ «συσσωρευμένες ὑποβολές» ἀπ τὸ περιβάλλον. Ἡ ὑποβολὴ αὐτές, ξελίσονται σὲ «αὐθυποβολές.» (auto-suggestions) ποῦ ἡ κάθε μιὰ γίνεται ἕνα ἀναπόσπαστο μέρος τῆς γενικῆς ψυχολογίας. Δὲν ὑπάρχει τίποτε καινούργιο στὴν αὐθυποβολή, μ' ἂν τὴν καταλαβαίναμε ὅπως πρέπει θάμασταν ἠθικὰ πολὺ πιὸ ἀνώτεροι.

Torrente, — Vicente Blasco Ibanez.

Ἐνα γοητευτικὸ ρωμάντζο ποῦ μὲ τὴν πιὸ ἀπλῆ καὶ φυσικὴ τεχνοτροπία ξελίσεται γοργὰ στὶς ὄχτες τοῦ χειμαρρῶδη Ζυγκάρ. Ὁ Ibanez εἶν' ἕνας ἀπ τοὺς πιὸ δημοτικούς διηγηματογράφους τῆς Ἰσπανίας καὶ μερικά του ἔργα ἔχουν μεταφραστεῖ καὶ σ' ἄλλες Εὐρωπαϊκῆς γλώσσας. Ἡ περιγραφὴς του τῆς φύσης εἶναι κάτι σπάνιο στὴ μοντέρνα λογοτεχνία.

Phidias ou le Génie Grec — H. Caro-Delville.

Histoire du Costume Antique — Leon Heuzey.

Δυὸ βιβλία ποῦ ἐκτός ἀπὸ εἰδικούς καλλιτέχνες ἐνδιαφέρουν γενικὰ ὅλους καὶ ιδιαίτερα ἐμᾶς τοὺς Ἕλληνας. Στὸ πρῶτο ἕνας ζωγράφος ποῦ τἀρέσει καὶ νὰ φιλοσοφεῖ, ντεβελοπάρει κρίσεις γενικῆς πάνω στὸ Ἑλληνικὸ πνεῦμα καὶ στὴν Ἑλληνικὴ τέχνη. Στ' ἄλλο (εἰκονογραφημένο καὶ μὲ μιὰ ἐνδιαφέρουσα εἰσαγωγή τοῦ Edm. Pottier) ὁ καθηγ. Heuzey, ἀναπτύσσει τὶς θεωρίες του ποῦ ἐπὶ σαράντα χρόνια δίδασσε στὸ σχολεῖο του.

Ἐνα μεγάλο φιλολογικὸ γεγονός τῆς χρονιάς στὴν Ἀγγλία ἦταν ὁ γιορτασμός τῆς τριακοσιοστῆς ἐπετείου τῆς πρώτης, σ' ἕναν τόμο ἔκδοσης ὅλων μαζί τῶν ἔργων τοῦ Shakespeare. Ὁ τόμος αὐτὸς βγήκε στὰ 1623 ἀπὸ τὸν Isaac Jaggard σὲ 500 ἀντίτυπα ποῦ τὸ καθένα πουλήθηκε γιὰ 30 σελλήνια. Σήμερα τόσο ἀξίζει ἡ κάθε σελίδα τῆς ἔκδοσης αὐτῆς. Ἡ γιορτὴ ἔγινε στὶς 23 τοῦ Ἀπριλίου στὴ Βρετανικὴ Ἀκαδημία τοῦ Λονδίνου, ὅπου τὸν πανηγυρικὸ τῆς ἡμέρας ἔβγαλε ὁ καθ. A. W. Pollard, ποῦχει ιδιαίτερα μελετήσει τὴν μεγαλειότερη φιλολογικὴ δόξα τῆς Ἀγγλίας. Ἐνα σωρὸ συγγραφεῖς, καλλιτέχνες, καθηγητὲς πανεπιστημίων, ἄνθρωποι τῶν γραμ-

μάτων, καὶ τῆς ἀληθινῆς ἀριστοκρατίας μαζεύτηκαν στὴ συγγέν-
τρωση ποῦ ἔγινε μὲ ξεχωριστὴ μεγαλοπρέπεια.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ὁ W. B. Kempling, ἐξέδωκε ἕναν ὄραϊο
τόμο «The Skakespeare Memorials of London».

ΤΖΩΝ ΠΑΣΣΑΛΗΣ

ΒΙΒΛΙΑ

(Ἀγγέλουμε ἢ κρίνουμε κάθε βιβλίο ποῦ μᾶς στέλνεται σὲ δυὸ
ἀντίτυπα).

L. ROUSSEL. Karagheuz ou un théâtre d'ombres à Athènes,
2 τόμοι, 1921 (9 δρχ.). Στὴν ἀρχὴ τοῦ Α'. τόμου ὁ κ. Roussel
ἔχει μιὰ μελέτη εὐσυνειδητῆ πάνω στοῦ Καραγκιόζη, ὕστερα παρα-
θέτει ἑλληνικὰ μερικὰ κομμάτια ἀπὸ διάφορες κωμωδίες τίς
ὁποῖες σάλλα κεφάλαια μεταφράζει ἀξιοθαύμαστα στὰ γαλλικά.
Στὸ τέλος τοῦ δευτέρου τόμου ὑπάρχει καὶ λεξιλόγιο γιὰ τοὺς
ὄρους καὶ τὰς ἰδιότυπες ἐκφράσεις ποῦ βρίσκονται στὶς κωμωδίες.

L. ROUSSEL. La versification de André Calvos 1922 (2 δρχ.).
Ἀξιόλογη μελέτη πάνω στὴ στιχουργικὴ τοῦ Ἄν. Κάλβου ἀπ τὴν
ὁποία βγαίνει τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ Κάλβος δὲν καταλάμβανε τὴ
στιχουργικὴ του καὶ ὅτι ἐστήριζε πάνω σ' αὐτὴ μιὰ σφαλερὴ θεωρία.

L. ROUSSEL. Aristote Valaoritis considéré comme traducteur,
Edition Ernerst Leroux, Paris 1922—Ἐξετάζεται ὁ Βαλαωρίτης
ὡς μεταφραστὴς καὶ ἀποδείχεται ὅτι οἱ ὀλίγες του μεταφράσεις
ἐπιτόλαιες καὶ ἀνακριβεῖς μοιάζουν μὲ μεταφράσεις ἀνθρώπου
ποῦ δὲν εἶναι μέγας συγγραφέας.

L. ROUSSEL. Le livre de Contes. Edition du Progrès,
Athènes 1922—Οἱ ὄραιες ἱστορίες τοῦ κ. Roussel γεμάτες χιούμορ
καὶ εἰρωνία εἶνε ἀπολαυστικώτατο βιβλίο.

ΔΗΜΟΥ ΤΑΝΑΛΙΑ. *Τὸ φῶς ποῦ καίει.* Ἐκδότης Στέφανος Πάργας,
Ἀλεξάνδρεια 1922, Γρ.Δ. 10. Ὁ ποιητὴς Τανάλιας μὲ τὸ βι-
βλίο του αὐτὸ μπάζει μιὰ ἐντελῶς καινούργια τεχνοτροπία στὴ λο-
γοτεχνία μας. Ἔργο πολὺ πρωτότυπο, τῆς ἀνώτερης τέχνης.

ΔΗΜ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ. *Ἀγαπῶντας.* Ἐκδότης Στέφανος Πάργας,
Ἀλεξάνδρεια, 1922. Γρ.Δ. 10. Μιὰ σειρὰ διηγήματα τοῦ πατέρα
Ταγκόπουλου γεμάτα ζωὴ καὶ δροσεράδα, γραμμένα δὲ τὴν ἀδολό-
τερη εἰλικρίνεια.

ΔΡ. ΣΚΟΥΦΟΠΟΥΛΟΥ. *Παλιὲς καὶ καινούργες ιδέες.* Ἐκδότης
Στέφ. Πάργας, 1923.

RENÉ CHAUGHY. *Ἡ Γυναικα Σκλάβα*. Μετάφραση καὶ πρόλογος Στάμου Ζερβού (Δεύτερη ἔκδοσι). Ἐκδότης Στέφ. Πάργας 1923.

Γ. ΣΚΑΗΡΟΥ. *Ἡ Φιλοσοφία τοῦ πολέμου καὶ τῆς εἰρήνης*. (Δεύτερη ἔκδοσι). Ἐκδότης Στέφανος Πάργας 1923.

ΔΗΜ. ΒΟΥΤΥΡΑΣ. Ὁ Θρησκός τῶν Βωδιῶν καὶ ἄλλα δηγήματα. Ἐκδότης Στέφανος Πάργας 1922. Γρ.Δ. 10.

ΖΑΝ ΡΙΣΠΕΝ. *Τὰ πρῶτα βήματα τοῦ Καίσαρος Βοργία*, μετάφρασις Γ. Ἀρβανιτάκη. Ἐκδοσις Βιβλιοπωλείου Κασσιγόνη, 1923. Ἱστορικό μυθιστόρημα γύρω ἀπ' τὴ ζωὴ τῶν Βοργιῶν. Καλογραμμένο καὶ μὲ ὁμορφες εἰκόνες.

ΛΑΒΑΜΕ ΤΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ Μηνιαῖο περιοδικό. Ὅδος Χαρ. Τριζούπη 22. Τεύχος 262-263-264. Περιέχει ἄρθρα ἀρχαιολογικά, ἱστορικά, ποιήματα, διηγήματα κλπ.

LIBRE Διευθυντής Louis Roussel — Rue Sina 31 Athènes — ἀριθ. 2, 3, 4, 5.

Τὸ περιοδικό τοῦ κ. Louis Roussel ἀξίζει νὰ διαβάζεται ἀπὸ ὅλη τὴ διανοούμενη Ἑλληνικὴ τάξι.

Κρίνει κάθε βιβλίον πού βγαίνει ἑλληνικά μ' ἕναν τρόπο ἀπλό μὰ γεμᾶτο παρατήρησι καὶ σκέψι, δίνει συμβουλές πολύτιμες, στοιγιμένες σὲ γερά ντοκουμέντα καὶ γενικά προσφέρει μιάν ἀξιόλογη ὑπηρεσίαν στὰ νεοελληνικά γράμματα.

Συσταίνουμε θερμὰ τὸ περιοδικό τοῦ κ. Roussel σὲ κάθε ενδιαφερόμενον γὰ τὴν Ἑλληνικὴ διάνοψιν.

ΕΣΠΕΡΟΣ Μηνιαῖο Λογοτεχνικό περιοδικό. Σύρα, ἀριθ. 11. Περιοδικό τῶν νέων τῆς Σύρας.

Μὲ χαρὰ παρατηροῦμε πῶς σὲ κάθε ἀριθμὸ τοῦ ὁ Ἔσπερος καλλιτερεῖ ἐπαισθητὰ. Περιέχει ποιήματα, διηγήματα, γλωσσολογικά κλπ. Ξεχωρίζουμε τοῦ κ. Σπαταλά, Τὸ Σονέττο.

ΝΕΑ ΖΩΗ Β. Ρ. 2126 Alexandrie Egypte. Τεύχος 3. Τὸ τρίτον τεύχος τῆς Νέας Ζωῆς ὀρισμένως θάφήσει ἐποχὴν στὰ χρονικά τῶν Ἑλληνικῶν περιοδικῶν.

Πλουσιώτατον σὲ ὕλη, ἐκλεχτικώτατον μὲ μιὰ ἐξωτερικὴ καὶ τυπογραφικὴ παράστασιν ἀρτία, καταπτάει μιὰ ἀνθολογία γὰ τὰ Νεοελληνικά Γράμματα.

Μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι ξεχωρίζουμε τὸ κριτικὸ δοκίμιον τοῦ

δικού μας ποιητῆ Τ. Μαλάνου γιά τή Γρυπαρική ποίηση. Ὁ κ. Μαλάνος πῆρε τὸν ὠραῖο δρόμο τῆς ἐξέλιξης στὴν κριτικὴ ποῦ μᾶς ἀφίνει νὰ ἐλπίζουμε πάρα πολλὰ γιὰ τὸ μέλλον.

ΕΛΛΗΝΙΣ Μηνιαῖο Περιοδικὸ τοῦ Ἐθνικοῦ συμβουλίου τῶν Ἑλληνίδων, Λεοφ. Ἀμαλίας 38, τεύχος 40 ἔτος Γ. Περιέχει ἀξιόλογα ἄρθρα ἐπιστημονικά, φεμινιστικά, καὶ κριτικὰ μελέτες γραμμένα ἀπὸ κυρίες γνωστὲς στὸν διανοούμενο κόσμο.

ΟΡΦΕΥΣ δεκαπενθήμερη φιλολογικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρηση — Κέρκυρα Τεύχος Θ'. Συνεργάζονται νέοι τῆς Κέρκυρας γεμᾶτοι ἀπὸ ἐνθουσιασμό. Στὶς σελίδες του σπαρταράει μιὰ ὠραία δύναμη ζωῆς καὶ θέλησης. Τοῦ εὐχόμεθα ὀλόψυχα εὐδοκίμηση.

ΔΕΑΤΙΑ

Λάβαμε ὅλους τοὺς ἀριθμοὺς τῆς βιβλιογραφίας τοῦ λαϊκοῦ Βιβλιοπωλείου τῶν Γραμμάτων Β. Ρ. 1146 Alexandrie.

— Ἐπίσης ὅλους τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ Βιβλιογραφικοῦ δελτίου Α. Κασιγόνη, Ὁδὸς Ραμλίου 31, Ἀλεξ.

ΞΕΝΟΣ ΑΝΤΙΑΛΛΟΣ

Τὸ πρωτοπαρουσίασμά μας θεορμὰ τὸ ὑποδέχτηκεν ὁ καθημερινὸς τύπος καὶ μ' ἐνθουσιαστικά λόγια χαιρέτησε τὴ μελλοντικὴ μας σταδιοδρομίαν. Παίρνομε μερικὰ κομμάτια.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ 14. 4. 1923—Ἐλάβαμεν τὸν πρῶτον ἀριθμὸν τοῦ νέου περιοδικοῦ «Ἀργῶ» ὄργανου τῆς Ἑλληνικῆς Νεανικῆς Ἐνώσεως. Πολὺ κομψὸν ὡς ἐμφάνισις καὶ πλούσιον εἰς ὕλην. Ἐκτὸς τῶν ἐμφανιζομένων διὰ πρῶτην φορὰν εἰς τὴν λογοτεχνικὴν κοινότητα νέων λογίων, διακρίνομεν καὶ τὰς γνωστὰς ὑπογραφὰς τῶν Κ. Ν. Κωνσταντινίδη, Τ. Μαλάνου καὶ Γλ. Ἀλιθέρση. Εὐχόμεθα εἰς τὴν «Ἀργῶ» πᾶσαν εὐδοκίμησην.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ 18. 4. 1923—Ἡ Ἀργῶ εἶναι τὸ ὄνομα ἑνὸς λογοτεχνικοῦ φυλλαδίου, ποῦ ἤρχισε νὰ ἐκδίδει ἡ Ἑλλ. Νεανικὴ Ἐνωσις. Καθὸσον γνωρίζομεν ἡ Ἐνωσις ἀπαρτίζεται ἀπὸ πρῶην μαθητὰς οἱ ὁποῖοι αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ ἔχουν κάποιον μέσον μὲ τὸ ὁποῖον νὰ ἐρμηνεύουν ὅ,τι αἰσθάνονται.

Οἱ νέοι αἰσθάνονται κατ' ἀρχὴν εὐγενικά, διότι οἱ ἴδιοι εἶναι μιὰ εὐγενὴς ἐμφάνισις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ἰδοὺ ἡ «Ἀργῶ» ἕνα φυλλάδιον μὲ στίχους, διηγήματα, κ' ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν

ζωήν, με τὴν τάσιν τὴν ὁποίαν ἔχουν οἱ νέοι νὰ διατυπώνουν τὰς πρώτας ἐντυπώσεις τοῦ βίου των. Ἐνα ὥραϊον περὺγισμα πρὸς τὸ ἰδανικὸν ἢ «Ἀργῶ» λογαριάζεται ὅτι θὰ εἶναι ἢ ναῦς με τὴν ὁποίαν οἱ ναῦται τῆς σκέψεως θὰ φθάσουν κάποτε εἰς τὴν Κολχίδα τῶν ὀνειρῶν των. Τὸ εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας.

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ 24. 4. 1923 — Ἐξεδόθη εἰς τὴν Ἀλεξάνδρεια τὸ πρῶ-
το φυλλάδιον τοῦ νέου λογοτεχνικοῦ περιοδικοῦ «Ἀργῶ», τὸ ὁποῖον
μεταξὺ τῶν ἄλλων περιέχει καὶ ἓνα πολὺ καλογραμμμένο «σημείωμα»
τοῦ ποιητῆ Τ. Μαλάνου γιὰ τοὺς «Πεζοὺς Ρυθμοὺς» τοῦ κ. Ζ.
Παπαντωνίου.

ΝΕΑ ΖΩΗ (περιοδικὸν) τεῦχος 3.—Ἡ Ἀργῶ—Νὰ ἓνα περιοδικὸν
ποῦ μᾶς ἐνθουσιάζει, ἢ γιὰ νὰ ἐκφρασθοῦμε ἀκριβέστερα, μᾶς με-
ταδίνει τὸ νεανικὸν του ἐνθουσιασμό.

Βέβαια ὄχι γιὰ τὴν ὕλην του, πού ἐξόν ἀπὸ μερικὰς γνωστὰς
ὑπογραφὰς, εἶναι συνταγμένη ἀπὸ πρωτόβγαλτους λογοτέχνες. Μαυτὸ
βέβαια δὲ θέλουμε νὰ ποῦμε πὼς εἶναι ἀνάξια λόγου καὶ πὼς τὰ
σημερινὰ πρωτόλεια εἶν' ἀδύνατο νὰ μὴν τὰ διαδεχθοῦν τὰ διαλεχτὰ
ἔργα τοῦ μέλλοντος.

Ἐκεῖνο πού αἰσθανόμαστε τὴν ἀνάγκην, νὰ τονίσουμε καὶ νὰ
παινέσουμε εἶναι ἡ ἀγάπη τῶν νέων αὐτῶν γιὰ τὰ γράμματα, οἱ
βλέψεις τους πρὸς κάτι ἀνώτερον, πρὸς τὸ ὁποῖο δυστυχῶς δὲν εἶναι
συνηθισμένη ν' ἀτενίζει ἡ γύρω μας νεολαία.

Γι' αὐτὸ ἡ εὐγενικὴ προσπάθεια αὐτῆς τῆς ἐκλεχτῆς ὁμάδος νὰ
μορφωθεῖ, νὰ λούσει τὴ ψυχὴν της μέσ' ἑστὰ καθάρια νερά τῆς
Τέχνης, μᾶς συγκινεῖ ἐιλικρινά.

Ἐμᾶς κυρίως πού στὴν ἴδια πάνω κάτω ἡλικία δειλὰ δειλὰ
παρουσιάσαμε σὲ μιὰ κοινωνία ἀδιάφορη καὶ ἐχθρική μπορεῖ νὰ
πεῖ κανεὶς — τότε ἀκόμα περισσότερο ἀπὸ τώρα — τὴ *Νέα Ζωή* ὅχι
τὴν καθαρευουσιάνικην τῶν τριῶν πρώτων χρόνων, μὰ ἐκεῖνη πού
ἦταν ἡ ἀπαρχὴ τῆς σημερινῆς τῆς ἐξέλιξης.

Σφίγγουμε θερμὰ τὸ χέρι τῶν νέων ὁμοϊδεατῶν μας πού ἐρ-
χονται νὰ προσφέρουν τ' ἄλκιμα Νιάτα τους στὸν ἀγῶνα μας, τὸν
ἀγῶνα γιὰ τὴν διάρκεια τοῦ ὥραϊου καὶ τὸ δυνάμωμα τῆς Σκέψης.

Θὰ παρακολουθοῦμε τὸ ἔργον τους, θεμελιωμένο πάντα σὲ μιὰν
ἀπαραίτητη ἐκλεχτικότητά μετ' ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπην.

Πολλά επίσης γράμματα ένθουσιαστικά έλάβαμε από φίλους και ύποστηριχτές. Άπ τους γνωστούς μās έγραψαν θερμά οί κ. Μ. Βάλσας από τó Παρίσι και Κ. Τσαγκαράδας από τó Μελαούι.

Τόσο τόν τύπο όσο και τους ιδιώτες πούχαν τήν καλωσύνη νά μās έμψυχώσουν στόν άγώνα μας, εύχαριστούμεν έγκάρδια.

ΓΡΑΜΜΟΥΛΕΣ

— Παρακαλούμε τους συνδρομητές πού από ταχυδρομική άβλεψία δέν έλαβαν τó πρώτο τεύχος, νά μās ειδοποιήσουν δηλώνοντας κοί τήν άκριβή τους διεύθυνση.

— Η συντρομή για τά 5 πρώτα φυλλάδια είναι Γρ. Δ. 20.

— Για κείνους πού μās ρώτησαν άπαντούμε πώς ταχτικά ή ΑΡΓΩ θά βγαίνει κάθε δυό μήνες.

— Με χαρά άγγέλουμε ότι ό πολύτιμος συνεργάτης μας Τ. Μαλάνος μās ύποσχέθηκε σειρά άλό τές μελέτες του πού έτοιμάζει πάνω σέ φυσιογνωμίες ξεχωριστές τής Έλλ. Λογοτεχνίας.

— Για κείνους πού ένδιαφέρονται για τή διάδοση του περιοδικου μας σημειώνουμε πώς ή ΑΡΓΩ κυκλοφόρησε σέ 500 άντίτυπα και έφτασε ως τήν Αυστραλία, Άμερική και Άβυσσινία.

— Για τά τυπογραφικά λάθη του πρώτου τεύχους ζητούμε συγγνώμη. Θά προσπαθήσουμε μόλη τή καλή μας θέληση ν' άποφύγουμε άπ' έδώ κι έμπρός και τά λάθη και όλες τές άλλες σχετιζές ατέλειες.

— Με χαρά μαθαίνουμε πώς ό Άλεξαντρινός ποιητής Κ. Ν. Κωνσταντινίδης άρχισε τήν έκτύπωση τής ποιητικής του συλλογής «Τά Βάλσαμα» και πώς σέ καμιά είκοσαριά μέρες θά κυκλοφορήσουν σέ κομψότατο Τόμο.

Τό τύπωμα τέλεψε στίς 15 του Ίουνη 1923.